

Het gras is groener aan de overkant

De grootschalige illegale import van en handel in niet-Europese hennep

Het gras is groener aan de overkant

De grootschalige illegale import van en handel in niet-Europese hennep

Tirza Chessa, Jessica van Mantgem, Irma Vermeulen

Inhoud

Belangrijkste bevindingen.....	2
1. Inleiding	4
2. Onderzoeksvragen, data en methoden.....	8
2.1 Inleiding.....	10
2.2 Onderzoeksvragen en afbakening	10
2.3 Data en methoden	10
2.4 Crime script drugs	11
2.5 Samenwerking België	11
3. Achtergrond	14
3.1 Inleiding.....	16
3.2 Hennep in Nederland.....	16
3.3 Niet-Europese hennep.....	17
4. Crime script niet-Europese hennep	20
4.1 Inleiding.....	22
4.2 Productie van niet-Europese hennep	23
4.3 Acquisitie	24
4.4 Import	25
4.5 Afzet	28
5. Betrokken subjecten en criminele relaties	30
5.1 Inleiding.....	32
5.2 Nederlandse criminele subjecten	32
5.3 Buitenlandse criminele subjecten.....	33
5.4 Criminele handelsrelaties en -stromen	33
5.5 Geweld	34
6. Conclusie	36

Bronnen	40
Literatuur	42
Interviews	43

Belangrijkste bevindingen

De import van en handel in niet-Europese hennep in Nederland is de afgelopen jaren toegenomen

Deze hennep is vooral afkomstig uit de Verenigde Staten, Canada en Thailand, landen waar de teelt en consumptie van hennep (deels) is gereguleerd. Naast deze legaal geteelde hennep, is de illegale productie in die landen echter niet verdwenen. Er is zowel sprake van illegale teelt als van illegale overproductie uit de legale, vergunde teelt. Deze illegale teelt leidt vervolgens tot illegale handel en export. Legalisering kent dan ook criminogene neveneffecten, zowel in de landen waar teelt en consumptie zijn gereguleerd als daarbuiten.

Europa blijkt een interessante en lucratieve afzetmarkt. De niet-Europese hennep kan door de overproductie voor relatief lage prijzen worden aangekocht en kent dankzij die lage aankooprijzen en de soms hoge THC-gehalten een interessant verdienmodel. Een verdienmodel dat zelfs kan concurreren met die van de cocaïnemarkt.

Nederlandse subjecten zijn actief betrokken bij de import van en de handel in niet-Europese hennep

Het gaat om lucratieve handel. Nederlandse drugshandelaren zijn opportunistisch. Ze hebben dit gat in de markt gezien en zijn daar ingestapt. Ze kopen niet-Europese hennep voor relatief lage prijzen aan en importeren deze in soms zeer grote hoeveelheden naar Europa. Ze zijn ook betrokken in de tussenhandel (doorvoer) van niet-Europese hennep in Europa. In de tussenhandel kan de prijs voor niet-Europese hennep meer dan verdriedubbelen. In de detailhandel wordt tot slot de niet-Europese hennep via straathandelaren – die ook allerlei andere (hard)drugs aanbieden – aan de gebruikers verkocht. In Nederland wordt de illegale niet-Europese hennep daarnaast soms in coffeeshops verkocht.

De betrokken subjecten zijn veelal polydrugshandelaren die al langer actief zijn op de drugsmarkt en die naast niet-Europese hennep, handelen in onder meer Europese hennep, maar ook in harddrugs als synthetische drugs en cocaïne – inclusief de import. Er is dan ook geen sprake van een bepaald specialisme.

Risico's van de import van en handel in niet-Europese hennep voor de samenleving

De hennep afkomstig uit illegale (over)productie bevat soms hoge THC-gehalten en er kan sprake zijn van het gebruik van illegale pesticiden bij de teelt ervan. Dit brengt mogelijke gezondheidsrisico's voor consumenten met zich mee.

Daarnaast gaat het om georganiseerde drugscriminaliteit waarin conflicten, net als binnen de productie van en handel in harddrugs, tot geweld kunnen leiden. Het betreft dan ook geen softe business.

Inleiding

Op mondiaal, Europees en nationaal niveau is cannabis de meest gebruikte drugssoort. De omvang van de Europese cannabis consumentenmarkt wordt geschat op 12,1 miljard euro (EUDA, 2025).

Discussies over het reguleren van de hennepcultuur voor recreatieve doeleinden staan in meerdere landen op de politieke agenda. Ook in Nederland wordt deze discussie gevoerd. Op dit moment is er in Nederland een experiment gaande binnen 10 gemeenten om te bekijken of en hoe telers op kwaliteit gecontroleerde cannabis op een gedecriminaliseerde wijze aan coffeeshops kunnen leveren.¹ In andere landen zijn er ook ontwikkelingen op dit gebied. In Europa hebben bijvoorbeeld Spanje (2017) en Duitsland (2024) de zogenoemde *cannabis social clubs* geïntroduceerd.² Binnen deze besloten clubs is het telen van hennep en het afnemen van hennep door leden van deze club gereguleerd.³ In Zwitserland is het recreatief gebruik van cannabis niet toegestaan, maar zijn CBD-producten met een THC-gehalte onder een procent wel legaal.⁴ In Canada (2018), sommige staten in de Verenigde Staten (vanaf 2012) en Thailand (2022) zijn het recreatief gebruik en de teelt ook gereguleerd. In Thailand is de wetgeving in 2025 echter weer teruggedraaid.

Onderzoek naar de effecten van regulering of legalisering van cannabis richt zich veelal op de impact op het nationale niveau. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de gevolgen voor de volksgezondheid en de openbare orde. Voorbeelden zijn het gebruik van drugs en de schadelijke gevolgen daarvan (verslaving), maar ook zaken als overlast, kleine criminaliteit en verkeersongelukken (zie Belackova et al., 2025). Over de effecten op internationaal niveau is minder bekend (Bouchard et al., 2025).

In veel landen is sprake van grootschalige illegale georganiseerde hennepcultuur, ook in de landen waar de teelt (deels) is gereguleerd. Spanje is bijvoorbeeld de afgelopen jaren verworpen tot grootproducent van illegale hennep. In 2023 werd 73 procent van alle cannabisplanten in de Europese Unie in Spanje in beslag genomen (EUDA, 2025). Deze illegale teelt lijkt niet zozeer bestemd voor de lokale Spaanse markt, maar vooral zijn weg te vinden naar andere Europese afzetmarkten. Spaanse hennep wordt geëxporteerd naar bijvoorbeeld Duitsland, Polen, het Verenigd Koninkrijk en Nederland (politie-informatie; Politie, 2022).

Volgens Europol is de handel in cannabis de afgelopen jaren toegenomen en zal deze de komende jaren ook op grote schaal aanwezig blijven (Europol, 2025). Ook in en via Nederland wordt illegale Europese hennep verhandeld, onder meer door Nederlandse drugsnetwerken en subjecten (Politie, 2022; Vermeulen et al., 2024). Zo wordt in Nederland naast Nederlandse hennep ook veelvuldig hennep uit Spanje gezien, maar bijvoorbeeld ook CBD-hennep uit Zwitserland die vervolgens in Nederland verder wordt bewerkt met THC-spray (Politie, 2022).

De laatste jaren wordt naast hennep van Europese bodem ook niet-Europese hennep in of via Nederland verhandeld (Politie, 2022; Vermeulen et al., 2024). Sinds 2023 lijkt de import van niet-Europese hennep een enorme vlucht te hebben genomen. Zowel in Nederland als in België is sprake van een grote toename van de hoeveelheid inbeslaggenomen hennep afkomstig uit

Noord-Amerika.⁵ Hetzelfde geldt voor hennep afkomstig uit Thailand. Uit een internationale verdiepende sessie met verschillende experts van rechtshandavingsinstanties blijkt dat ook andere Europese landen een toename zien in de inbeslaggenomen niet-Europese hennep, zoals het Verenigd Koninkrijk en Duitsland (I-EM). In 2025 is er in Nederland meer niet-Europese hennep in beslag genomen dan cocaïne, terwijl in voorgaande jaren cocaïne de meest inbeslaggenomen drug was.⁶

Deze ontwikkeling is relevant omdat de cannabismarkt niet op zichzelf staat, maar integraal onderdeel is van de transnationale drugsmarkt. 'Onze' Nederlandse drugsmarkt is een polydrugsmarkt en onderdeel van de mondiale drugsmarkt: Nederland fungeert daarbinnen als een belangrijke hub waar verschillende drugs worden geproduceerd, geïmporteerd, geëxporteerd en doorgevoerd. Nederlandse criminele subjecten en netwerken zijn op grote schaal betrokken bij deze (poly)drugproductie en -handel (Politie, 2022; Vermeulen et al., 2024). Naar aanleiding van de eerdere bevindingen in de fenomeenbeelden drugs 2022 en 2024 ten aanzien van de handel in niet-Europese hennep en de toegenomen inbeslagnames van niet-Europese hennep in Nederland is door de portefeuillehouder drugs van de politie dan ook opdracht gegeven om nader onderzoek te doen naar dit fenomeen.

In deze rapportage wordt verslag gedaan van dit onderzoek. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksvragen uitgewerkt en worden de data en methoden die zijn gebruikt, toegelicht. De context van het fenomeen wordt geschetst in hoofdstuk 3. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 aan de hand van de crime scripting methode de aard en de omvang van de handel in niet-Europese hennep beschreven. In hoofdstuk 5 staan de betrokken criminele subjecten en relaties centraal. Het rapport eindigt met een conclusie.

1 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/experiment-gesloten-coffeeshopketen-wietexperiment>

2 Spanje reguleerde in 2015 al de teelt voor eigen gebruik en in 2017 de regulering via clubs.

3 <https://www.bundesgesundheitsministerium.de/en/themen/cannabis/faq-cannabis-act.html>

4 <https://www.bag.admin.ch/de/geltende-rechtslage-von-hanf-und-cannabisprodukten>

5 <https://www.overdedouane.nl/actueel/nieuws/2025/12/31/douane-onderschept-record-aan-cannabis-in-2025; informatie ontvangen van DJSOC België>

6 <https://www.overdedouane.nl/onderwerpen/v/verdovende-middelen/drugsdashboard>

2

**Onderzoeksvragen,
data en methoden**

2.1 Inleiding

Dit onderzoek richt zich op de omvang en de aard van de import van en handel in niet-Europese hennep, in (relatie tot) Nederland, en de daarbij betrokken (Nederlandse) criminele subjecten en netwerken. In dit hoofdstuk worden de onderzoeksvragen, de afbakening van het onderzoek en de gebruikte data en methoden nader toegelicht.

2.2 Onderzoeksvragen en afbakening

De volgende onderzoeksvragen staan centraal:

- Wat zijn de ontwikkelingen in relatie tot de aard en omvang van de import van en handel in niet-Europese hennep naar of via Nederland?
- In hoeverre zijn de (Nederlandse) subjecten gespecialiseerd in de import en handel in niet-Europese hennep of houden zij zich ook met andere vormen van illegale (drugs)handel bezig?

Dit onderzoek richt zich op georganiseerde drugscriminaliteit, zoals strafbaar gesteld in artikel 11b van de Opiumwet en artikel 140 (lid 4 en 5) van het Wetboek van Strafrecht. Het gaat daarbij om delicten die tot stand komen in de structurele samenwerking tussen personen, en die worden gepleegd met het oog op het gezamenlijk behalen van financieel of materieel gewin. Het kenmerk structurele samenwerking tussen personen betekent dat er sprake is van (de intentie tot) herhaald plegen van een delict of misdrijf, en bovendien van enige consistentie in de samenstelling van het samenwerkingsverband (Boerman et al., 2017).

De focus ligt op de import van en handel in illegale hennep afkomstig van buiten Europa, bestemd voor de recreatieve gebruikersmarkten in Europa. Het gaat specifiek om hennep uit de Verenigde Staten, Canada en Thailand, met de nadruk op de import van hennep uit Noord-Amerika. Daarbij gaat het om handel naar, in en/of via Nederland, om betrokkenheid van Nederlandse subjecten en/of Nederlandse criminele netwerken in binnen- en buitenland, en/of om internationale netwerken die ten behoeve van de handel in niet-Europese hennep in Nederland actief zijn.

Voor het onderzoek zijn kwalitatieve en kwantitatieve data uit de periode januari 2020 tot en met december 2025 gebruikt. Voor de historische duiding zijn daarnaast kwalitatieve (politie)data van voor 2020 geanalyseerd.

2.3 Data en methoden

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, hebben we verschillende bronnen gebruikt. Het gaat om politiedata, informatie van partners van (internationale) handhavings- en opsporingsinstanties en om openbare bronnen. Politiebronnen die we hebben geraadpleegd zijn opsporingsonderzoeken zoals vastgelegd in Summ-IT, mutaties zoals geregistreerd in BVH, aangevuld met andersoortige politie-informatie waaronder cryptocommunicatiedata. In het rapport verwijzen we naar deze bronnen onder de noemer “politie-informatie”.

Om een zo volledig mogelijk nationaal beeld te kunnen schetsen, is informatie van de Douane en Koninklijke Marechaussee ontvangen. Ten behoeve van de transnationale context van het fenomeen is gebruikgemaakt van informatie van buitenlandse opsporingsdiensten uit België, Canada en de Verenigde Staten. Tot slot hebben we open bronnen geraadpleegd, waaronder nieuwsartikelen en wetenschappelijke publicaties.

Naast documentatie vormde input van experts werkzaam bij opsporings- en handhavingsinstanties een belangrijke bron. Er zijn (semigestructureerde) interviews gehouden en er is deelgenomen aan een tweedaagse expertmeeting in Brussel waar opsporingsdiensten van verschillende Europese landen bij aanwezig waren, maar ook uit Canada en de Verenigde Staten.⁷

Om vervolgens alle informatie op een gestructureerde manier te analyseren en te duiden, is de methodiek van crime scripting toegepast. Dit is een methode waarbij een delict aan de hand van het achterliggende criminele bedrijfsproces wordt verdeeld in verschillende fasen (ook wel scènes genoemd). Per fase wordt vervolgens gekeken welke activiteiten en middelen nodig zijn voor het plegen van het delict. Daarnaast helpt crime scripting bij het identificeren van noodzakelijke functies of rollen binnen het criminele proces. Voor deze functies of rollen zijn bepaalde competenties, kennis en/of vaardigheden nodig om de criminele activiteiten uit te kunnen (laten) voeren (Cornish, 1994).

Crime scripting wordt zowel binnen de politie als in de wetenschap gebruikt om criminele fenomenen beter te kunnen duiden, en om mogelijkheden voor interventies te detecteren en toe te passen.

2.4 Crime script drugs

Voor de uitwerking van het crime script voor wat betreft de handel in niet-Europese hennep hebben we het crime script drugs uit het Fenomeenbeeld Drugs 2024 als uitgangspunt genomen.⁸ Dit script wordt gebruikt als basis voor de verdere uitwerking van het specifieke crime script import van en handel in niet-Europese hennep. Dit omdat beide scripts dezelfde scènes, activiteiten en rollen kennen, waarbij het crime script niet-Europese hennep een nadere specificering van het algemene drugs crime script betreft.

Het algemene crime script drugs kent de volgende scènes. De positie van Nederland is daarbij leidend. Zie figuur 2.1 op de volgende pagina waarin ook de kenmerken van de betreffende scènes staan beschreven.

De verschillende fasen of scènes kunnen als losse componenten of bouwstenen worden beschouwd, waarmee het script kan worden samengesteld. Deze scènes kunnen in verschillende volgorde voorkomen of parallel aan elkaar lopen. Vandaar dat het script door ons niet als lineair of chronologisch proces is weergegeven.

2.5 Samenwerking België

Ook België wordt geconfronteerd met een enorme toename in de inbeslagnames van hennep afkomstig uit Noord-Amerika. Tegelijk met ons onderzoek wordt door de Universiteit Gent in samenwerking met DJSOC (Centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit) van de Federale Gerechtelijke Politie onderzoek gedaan naar de import van en handel in Noord-Amerikaanse hennep via België. We hebben gezamenlijk opgetrokken voor wat betreft het formuleren van de onderzoeksvragen en de onderzoeksaanpak. Daarnaast hebben zij ons ook de Belgische inbeslagnamecijfers aangeleverd. De onderzoeken worden echter afzonderlijk van elkaar uitgevoerd. Beide rapporten kunnen als een tweeluik worden beschouwd.

7 Hier zal op de volgende manier naar worden verwezen: I-[afkorting naam interview]. Meer informatie over de interviews is te vinden onder Bronnen.

8 Binnen de politie worden meerdere, verschillende drugsgerelateerde crime scripts gebruikt. Op moment van schrijven wordt gewerkt aan een harmonisatie van deze scripts naar een generiek crime script drugs. Het generieke crime script drugs zoals we in dit rapport gebruiken, hebben we gebaseerd op het crime script drugs uit *Georganiseerde drugscriminaliteit in beeld: Fenomeenbeeld drugs 2024* (2024).

Figuur 2.1. Crime script drugs

Bron: Georganiseerde drugscriminaliteit in beeld: Fenomeenbeeld drugs 2024

Acquisitie

Verwerven van grondstoffen (waaronder chemicaliën en (pre) precursoren), half-fabricaten, eindproducten en/of hardware en alles dat daarmee samenhangt.

Import

Transport grondstoffen, halffabricaten, en/of eindproducten van bronland naar Nederland en de daaraan gerelateerde logistiek (inclusief uithalen).

Opslag

Opslag van grondstoffen, halffabricaten en/of eind-producten in Nederland. Kan om allerlei locaties gaan waaronder loodsen, woningen, auto's etc.

Productie

De productie van eind-producten in Nederland o.b.v. halffabricaten of grondstoffen (inclusief extractie en/of versnijden).

Afzet

Afzet van grondstoffen, halffabricaten en/of eindproducten in Nederland en/of door-/ uitvoer naar het buitenland.

3

Achtergrond

3.1 Inleiding

Cannabis wordt in Nederland als softdrug beschouwd en valt onder lijst II van de Opiumwet. Lijst I omvat harddrugs, zoals bijvoorbeeld cocaïne. Op lijst II staan drugs waarvan de gezondheidsrisico's minder groot worden geacht dan van de drugs op lijst I. Zoals op de site van de Rijksoverheid is te lezen, maakt het gebruik van twee lijsten het ook mogelijk verschillende regels te stellen ten aanzien van soft- en harddrugs. Daarnaast stelt de website het volgende: "door het onderscheid zijn de markten van softdrugs en harddrugs gescheiden. Gebruikers kunnen hun softdrugs in coffeeshops kopen. Daardoor komen zij niet in aanraking met harddrugs en het criminele circuit dat daarbij hoort".⁹ Op de productie van en handel in middelen genoemd op lijst II van de Opiumwet staan lagere straffen dan op de middelen die op lijst I van de Opiumwet zijn genoemd. Hoewel de wet daarmee onderscheid maakt tussen verschillende drugsmarkten, maken criminele subjecten en netwerken zoals we eerder hebben aangegeven dat onderscheid niet: handel is handel. Polydrugsproductie en -handel lijken dan ook de norm. Ook in het buitenland wordt in de wetgeving en in de aanpak veelal onderscheid gemaakt tussen class A en class B drugs, zoals bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk.¹⁰ In dit hoofdstuk gaan we kort in op de situatie in relatie tot cannabis (specifiek hennep) in Nederland en in niet-Europese landen.

3.2 Hennep in Nederland

In Nederland is sprake van een gedoogbeleid voor de verkoop van cannabis door vergunde coffeeshops die zich houden aan de vergunningsvoorwaarden. Er geldt echter geen gedoogbeleid voor de productie en de aanlevering van cannabis aan coffeeshops. Deze handelingen zijn strafbaar gesteld in artikel 3 van de Opiumwet. Dit artikel verbiedt het binnen en buiten het grondgebied van Nederland brengen, het telen, bereiden, bewerken, verwerken, verkopen, afleveren, verstrekken, vervoeren, aanwezig hebben en vervaardigen van middelen die op lijst II van de Opiumwet staan. Op deze manier ontstaat er een situatie waarbij de cannabis op een strafbare manier de coffeeshop binnenkomt, maar dat de verkoop vanuit de coffeeshop van deze producten wordt gedoogd. De verkoop wordt gedoogd onder strikte voorwaarden zoals omschreven in de Aanwijzing Opiumwet (Politie, 2022).

De opsporing en vervolging van cannabisgerelateerde strafbare feiten hebben minder prioriteit dan bijvoorbeeld feiten in relatie tot cocaïne en synthetische drugs. De pakkans is lager omdat er vrijwel niet actief wordt opgespoord naar bijvoorbeeld hennepkwekerijen of -handelaren (Politie, 2022; Vermeulen et al., 2024).

Op dit moment loopt in Nederland het Experiment Gesloten Coffeeshopketen, waarbij gekeken wordt of en hoe in Nederland gevestigde telers op kwaliteit gecontroleerde Nederlandse cannabis op een gedecriminaliseerde wijze aan coffeeshops kunnen leveren. Tegelijkertijd zijn op de criminele cannabismarkt allerlei ontwikkelingen gaande. Hoewel er sprake is van georganiseerde hennepsteelt in Nederland, neemt het aantal ontmantelde hennepkwekerijen in ons land al jaren af. Deze afname werd in hoofdzaak altijd gewijd aan het capaciteitsgebrek van de politie en de focus op andere drugs zoals cocaïne en synthetische drugs (Vermeulen et al., 2024). De illegale cannabismarkt kent in Nederland binnen de strafrechtketen inderdaad geen prioriteit, maar zeer waarschijnlijk spelen ook andere factoren mee. Zoals in de inleiding aangegeven, wordt in en via Nederland ook Europese hennep

verhandeld, en Nederlandse drugsnetwerken en subjecten zijn daarbij betrokken. In de Europese Unie met haar open grenzen geldt vrij verkeer van goederen, personen en diensten. De handel in drugs waaronder hennep, is tussen en door EU-landen dan ook relatief eenvoudig (Politie, 2022).

Tegelijkertijd is voornamelijk in onze buurlanden de vraag naar in Nederland geteelde hennep afgenomen (Vermeulen et al., 2024). Juist door de concurrentie van hennep uit andere Europese landen en specifiek Spanje, en intussen ook uit niet-Europese landen, lijkt de Nederlandse hennep aan belang te hebben ingeboet (Vermeulen et al., 2024; politie-informatie). Kiloprijzen van buitenlandse hennep kunnen relatief laag zijn (I-EM). Het invoeren van hennep uit het buitenland lijkt daarbij een beter verdienmodel te zijn dan het telen van hennep op eigen bodem. Er wordt mogelijk minder winst gemaakt wanneer hennep in Nederland wordt geteeld, door de kosten die er mee zijn gemoeid (politie-informatie).

3.3 Niet-Europese hennep

Opvallend is dat de landen waar de naar Nederland geïmporteerde hennep en via Nederland verhandelde hennep hoofdzakelijk vandaan komt, vrijwel allemaal iets gemeen hebben: ze hebben hun wetgeving ten opzichte van het gebruik en de productie van hennep aangepast, waardoor het nu (deels) legaal is geworden. Dit geldt in Europa zoals eerder aangegeven bijvoorbeeld voor Spanje en Zwitserland. Oostenrijk kent vergelijkbare regelgeving als Zwitserland als het gaat om cannabis: CBD-producten met een THC-gehalte lager dan 0,3 procent zijn toegestaan.¹¹ In Nederland worden onder meer hennep uit Spanje, CBD-hennep uit Zwitserland en hennep(stekken) uit Oostenrijk verhandeld (Politie, 2022; politie-informatie).¹² In sommige gevallen wordt de Zwitserse hennep bij aankomst in Nederland bespoten met een THC-spray, zodat de consument er toch een high gevoel van krijgt (Politie, 2022).

Hetzelfde geldt voor de niet-Europese hennep die de Europese markt momenteel overspoelt. Deze is afkomstig uit de Verenigde Staten, Canada en Thailand, landen waar sprake is (geweest) van regulering van de teelt en de consumptie.

In verschillende staten van de Verenigde Staten is de teelt en consumptie van cannabis (deels) gelegaliseerd. Deze veranderingen zijn al gaande sinds 2012 toen de staten Colorado en Washington als eerste het recreatief gebruik van cannabis reguleerden.¹³ Inmiddels is het recreatief gebruik in 24 staten hennep gereguleerd.¹⁴ In de staat Californië bijvoorbeeld sinds 2018 en in de staat New York sinds 2021. Op federaal niveau blijft de consumptie en productie van cannabis echter illegaal (ERA Economics, 2024). Het gebruik van cannabis in de Verenigde Staten is sinds het begin van de invoering van de legaliseringswetgeving in 2012 in verschillende staten onder volwassenen toegenomen.¹⁵ Ondanks de (gedeeltelijke) legalisering is de illegale cannabismarkt de laatste decennia ook gegroeid. Daarnaast is sprake van illegale overproductie die voortvloeit uit legale teelt (I-EM; DEA, 2025). De grootste hoeveelheden illegale hennep werden in 2024 inbeslaggenomen in Oklahoma en California (DEA, 2025).

11 Zie: <https://www.donaulife.com/nl/legalisering-van-cannabis-in-Oostenrijk/>

12 Overigens wordt er via Nederland ook gehandeld in onder meer Albanese hennep (Politie, 2022).

13 <https://www.ncsl.org/civil-and-criminal-justice/cannabis-overview>

14 Recreatief gebruik is in 24 staten (deels) gereguleerd, en ook in het district of Columbia. Als ook naar medicinaal gebruik gekeken wordt, betreft het zelfs 39 staten (DEA, 2025).

15 <https://nida.nih.gov/news-events/news-releases/2024/08/cannabis-and-hallucinogen-use-among-adults-remained-at-historic-highs-in-2023>

9 <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/drugs/wet-maakt-verschil-harddrugs-en-softdrugs>

10 Voor meer informatie zie ook: https://www.euda.europa.eu/publications/topic-overviews/content/drug-law-penalties-at-a-glance_en

In Canada is de wetgeving die het recreatief gebruik van cannabis heeft gelegaliseerd in 2018 in werking getreden. Afhankelijk van de provincie - de regels omtrent legalisatie kunnen per provincie verschillen - is het mogelijk voor personen vanaf de leeftijd van 18 of 19 jaar om cannabis te kopen, bij zich te houden (30 gram in openbare plekken), te gebruiken en te telen (tot 4 planten per huishouden voor persoonlijk gebruik). Daarnaast mogen ook cannabisproducten zoals edibles thuis worden gemaakt, onder voorwaarde dat er geen gevaarlijke oplosmiddelen worden gebruikt. Het doel van deze wetgeving is het beschermen van de publieke gezondheid en de openbare veiligheid, maar ook als preventie met betrekking tot het gebruik onder jongeren.¹⁶

Vergelijkbaar met de regulering van hennep in sommige Verenigde Staten is sinds de invoering van de Cannabis Act in 2018 het laatstejaargebruik van alle leeftijdscategorieën (boven 16 jaar) toegenomen. Ook het laatstejaargebruik van de groep van 16 tot 19 jaar oud is toegenomen in 2024 ten opzichte van het jaar 2018. Het laatstejaargebruik was in 2024 het hoogste in de leeftijdscategorie 20 tot 24 jaar.¹⁷ Net als in de Verenigde Staten is sprake van illegale overproductie en van illegale productie (I-EM).

Thailand legaliseerde het recreatief gebruik en de daarbij behorende hennepcultuur en handel in 2022. Daarmee was Thailand het eerste land in Azië, dat deze wetgeving invoerde. In 2025 is deze wetgeving door de Thaise regering weer teruggedraaid met als doel om de zogenoemde green rush te beteugelen.¹⁸ De wijziging is ingevoerd vanuit het oogpunt van publieke veiligheid en het beschermen van jongeren en kinderen.¹⁹ Doordat de legalisatie niet gepaard ging met goede regels ten aanzien van de handhaving van de legale industrie, explodeerde het recreatieve gebruik.²⁰ En daarmee samenhangend, ook de (illegale) productie. De Thaise cannabismarkt zou goed zijn voor ongeveer een miljard dollar. Sinds juni 2025 is het alleen nog mogelijk om cannabis te gebruiken, wanneer hiervoor een doktersrecept is verstrekt. Uitdaging ligt in het feit dat er meer dan 18.000 (op het moment van criminalisering) gecertificeerde cannabiswinkels hun businessmodel moeten aanpassen of zelfs moeten sluiten.²¹

Hoewel er regulering is op het gebied van gebruik in de landen zelf, is de export van hennep naar het buitenland verboden wanneer daar geen vergunningen voor zijn afgegeven.²²

16 <https://www.ccsa.ca/en/guidance-tools-resources/substance-use-and-addiction/cannabis/policy-and-regulations>

17 <https://www.canada.ca/en/health-canada/services/drugs-medication/cannabis/research-data/canadian-cannabis-survey-2024-summary.html>

18 <https://edition.cnn.com/2025/06/28/travel/thailand-cannabis-laws-tourism-intl-hnk>

19 <https://www.theguardian.com/world/2025/jul/10/thailand-recreational-cannabis-ban-new-laws>

20 <https://edition.cnn.com/2025/06/28/travel/thailand-cannabis-laws-tourism-intl-hnk>

21 <https://edition.cnn.com/2025/06/28/travel/thailand-cannabis-laws-tourism-intl-hnk>

22 <https://www.canada.ca/en/health-canada/services/drugs-medication/cannabis/industry-licensees-applicants/manage-licence-cultivation-processing-sale-medical-purposes/apply-import-export.html#a4>; <https://federal-criminal.com/drugs/federal-laws-on-exporting-cannabis-across-borders/>

4

Crime script niet-Europese hennep

4.1 Inleiding

Voor Nederlandse criminele subjecten en netwerken geldt: handel is handel. Opportunisme voert de boventoon. Er wordt gehandeld in verschillende soorten drugs (polydrugs) en als andere lucratieve handel zich voordoet, dan doen ze dat ook. Denk aan illegale sigaretten, illegale medicijnen en vuurwapens (Politie, 2022). De drugshandel en daar aan voorafgaande drugsproductie kenmerken zich door een marktgeoriënteerd verdienmodel. Er wordt winst gemaakt door het overbruggen van aanbod en vraag (zie Kruisbergen et al., 2012). Binnen de mondiale drugsmarkt kunnen vraag en aanbod dan ook niet los van elkaar worden gezien, en de markt kan zowel vraaggestuurd als aanbodgedreven zijn: zonder gebruikersmarkten geen aanbod en het aanbod creëert ook weer (nieuwe) afzet (Vermeulen et al., 2024). Nederlandse criminele netwerken en subjecten spelen hierop in en de ontwikkelingen in relatie tot de handel in niet-Europese hennep kunnen we in deze context plaatsen. Maar hoe ziet het achterliggende criminele bedrijfsproces in relatie tot import van en de handel in niet-Europese hennep er dan uit en welke rol spelen Nederlandse subjecten en netwerken daarbij? In dit hoofdstuk werken we deze vragen uit aan de hand van een crime script niet-Europese hennep (zie figuur 4.1). Achtereenvolgens komen de bouwstenen productie, acquisitie, import en afzet aan bod. De positie van Nederland is daarbij leidend.

Figuur 4.1. Crime script niet-Europese hennep

4.2 Productie van niet-Europese hennep

Hennep teelt vindt plaats in verschillende landen. Het kan gaan om hennep die binnen wordt geteeld, maar het kan ook buiten worden geteeld afhankelijk van het klimaat en de omstandigheden in een bepaald land. Ten behoeve van de kweek zijn groei- en cultivatieproducten nodig (Politie, 2022). Voor de grootschalige teelt in het buitenland worden dergelijke producten onder meer door Nederlandse bedrijven aangeleverd. Deze hoeven overigens niet te controleren of hun producten voor legale teelt worden gebruikt (I-DH).

De illegale niet-Europese hennep die in/via Nederland wordt verhandeld is met name afkomstig uit Californië, Canada en Thailand. Vanuit de Verenigde Staten wordt in Nederland vooral *Cali-weed* aangetroffen, oftewel hennep uit de staat Californië. Vandaar dat we hier kort de situatie in Californië toelichten. In Californië is in 2018 de *Medicinal and Adult Use Cannabis Regulation and Safety Act* (MAUCRSA) ingevoerd. Onder deze wetgeving is het gebruik (ook recreatief) en de teelt door vergunde telers toegestaan. Sinds de introductie van de wetgeving groeit de markt. Californië produceerde in 2024 meer cannabis dan elk ander jaar onder de MAUCRSA en ook het gebruik is toegenomen. Van de personen die cannabis gebruiken, haalt 40 procent de hennep van de vergunde markt (ERA Economics, 2024).

De niet-gereguleerde cannabisproductie ligt op hetzelfde niveau als voor de invoering van MAUCRSA (ERA Economics, 2024). Er is dus een substantiële ongereguleerde cannabismarkt blijven bestaan naast de gereguleerde markt in Californië.²³ In 2024 werd in Californië ruim 600.000 kilo gereguleerde cannabis geproduceerd en geconsumeerd; rond de 1,1 miljoen kilo kwam van de niet-gereguleerde cannabismarkt (ERA Economics, 2024). Voor handhavings- en opsporingsdiensten is het moeilijk om de illegale cannabis te onderscheiden van de legale cannabis.²⁴ Daarnaast krijgt het fenomeen van de autoriteiten minder aandacht, juist door de legalisatie (I-EM).

De omvang van de teelt en de concurrentie tussen legaal geteelde cannabis en illegaal geteelde cannabis veroorzaken relatief lagere prijzen, ook op de gereguleerde markt (I-EM). In sommige gevallen belandt ook illegale hennep in de winkels, waarbij het op een dusdanige manier is verpakt dat het niet te onderscheiden is van legale hennep.²⁵ Daarnaast blijven consumenten nog steeds hennep kopen via illegale kanalen (ERA Economics, 2024). Bij het ruimen van illegale hennepkwekerijen in Californië worden in sommige gevallen ook pesticiden aangetroffen afkomstig uit China. Deze pesticiden worden gebruikt bij het telen van de hennep. Daarbij gaat het om middelen die verboden zijn in de Verenigde Staten, omdat ze schadelijk zijn voor de volksgezondheid en/of het milieu. Het gebruik van deze pesticiden brengt ernstige gezondheidsrisico's met zich mee voor de gebruikers van de hennep eindproducten. Ook worden de bodem en het water vervuild door het gebruik van deze giftige stoffen (DEA, 2025; I-EM).

De Canadese hennep die we in Europa aantreffen, lijkt afkomstig van overproductie van de legale teelt of van illegale teelt die naast de vergunde teelt nog steeds bestaat (I-EM). Overproductie van akker- en tuinbouwproducten is in het bonafide productieproces niet ongewoon en hetzelfde zal waarschijnlijk gelden voor hennep. Alleen produceren voor de eigen (vaste) afnemers is meestal ontoereikend om winst te maken en vandaar dat er meer

²³ www.npr.org/2025/02/05/nx-s1-5173866/cannabis-market-illegal-weed-consumers

²⁴ www.npr.org/2025/02/05/nx-s1-5173866/cannabis-market-illegal-weed-consumers

²⁵ www.npr.org/2025/02/05/nx-s1-5173866/cannabis-market-illegal-weed-consumers

wordt geproduceerd dan in eerste instantie wordt gevraagd. Deze ruimte kan ook bestaan door gebrek aan structurele handhaving op het te produceren volume. Omdat het versproducten betreft, vindt overproductie niet alleen vanuit winst oogmerk plaats. Tijdens de teelt of tijdens het transport kunnen zaken misgaan, waardoor producten niet van de gewenste kwaliteit zijn en/of worden afgekeurd. Overigens vinden ook afgekeurde versproducten hun weg wel naar (zwarte) afzetmarkten (I-DH). Daarnaast zijn er ook vergunde hennep telers die bewust overproduceren voor de illegale verkoop (I-EM).

Met betrekking tot de vergunde hennep teelt wordt misbruik gemaakt van fictieve namen of bedrijven in de aanvraag voor een vergunning. Daarnaast komt het voor dat er valse informatie wordt gebruikt om meerdere vergunningen aan te vragen voor hetzelfde criminele netwerk. Zeker de legitieme bedrijven zijn lastig te controleren, aangezien deze bijna altijd beschikken over een legale vergunning. In Canada is ongeveer een derde van de bij de autoriteiten bekende criminele netwerken betrokken bij cannabis. Voor criminele netwerken is de hennep teelt en handel *low risk, high reward*, zeker na de legalisatie. In Canada is de handhaving en opsporing moeilijker, doordat door legalisatie verminderde aandacht en prioriteit aan dit onderwerp wordt gegeven (I-EM; Tops, 2025).

Sinds de regulering in 2022 hebben criminele organisaties in Thailand grote professionele hennep hokken opgezet, waarvoor de Thaise overheid vergunningen heeft verleend (politie-informatie). Er worden grote hoeveelheden hennep gekweekt, waardoor de inkooprijzen van Thaise hennep heel laag zijn (politie-informatie).

Hoewel de teelt van niet-Europese hennep in handen is van lokale telers in de bronlanden, zijn Nederlandse subjecten vrij snel na legalisatie in sommige staten in Amerika ingestapt in de grootschalige legale teelt van hennep vanwege het geld dat erin te verdienen valt. De legale teelt lijkt daarbij ook een mogelijkheid om geld wit te wassen. De teelt in Noord-Amerika biedt de mogelijkheid om legaal te investeren – naast de illegale drugshandel. Soms heeft het investeren in de legale teelt tot doel gehad om deze ‘legale’ hennep uiteindelijk op grote schaal te kunnen gaan verhandelen naar en in Europa (politie-informatie).

4.3 Acquisitie

Nederlandse criminele netwerken en subjecten kopen de niet-Europese hennep in de landen van herkomst. In de eerste jaren na legalisering kwam de interesse in Noord-Amerikaanse hennep voorzichtig op gang. Er werd in eerste instantie getwijfeld aan de kwaliteit van bijvoorbeeld Canadese hennep, maar langzamerhand begonnen Nederlandse subjecten de potentie van de hennep producten in te zien – zowel qua kwaliteit als interessant product voor de Europese markt (politie-informatie).

Nederlandse subjecten reizen soms naar de bronlanden toe om daar de hennep te kunnen zien en keuren, of zelf de hennep te verpakken en te verzenden naar Nederland (politie-informatie). Er worden verschillende hennepvarianten in Canada aangeschaft. De gemiddelde prijs lag enige jaren geleden rond de 1.800,- euro per kilo (in 2021; politie-informatie). Tegenwoordig kost Canadese hennep tussen de 1.200,- en 1.400,- euro per kilo. Ook voor *Cali-weed* geldt dat er meerdere varianten in omloop zijn en dat de prijs per hennepsoort kan verschillen. Gemiddeld ligt de inkooprijzen voor Californische hennep rond de 1.500,- euro per kilo en voor Thaise hennep rond de 1.000,- euro per kilo. De hennep kan veel THC bevatten. Dan wordt er ook meer voor de hennep betaald (politie-informatie). Zeker Noord-Amerikaanse hennep kan zeer sterk zijn, met THC-gehalten van rond de 30 procent (DEA, 2025). Deze sterke hennep lijkt de

Nederlandse hennep van de markt te verdrijven (politie-informatie). Ter vergelijking: het gemiddelde THC-gehalte van de populairste ‘nederwiet’ lag in 2024 op 13,8 procent. Een hoger THC-gehalte brengt mogelijk meer risico’s met zich mee, zoals geheugenproblemen en angst, maar ook verslaving.²⁶

Naast hennep toppen worden in Noord-Amerika hennep producten zoals THC-olie en *edibles*²⁷ aangekocht (politie-informatie).

Zoals eerder aangegeven, zijn de kiloprijzen van Thaise hennep laag. Omdat de cocaïne prijzen in Europa ook zijn gedaald, zouden Nederlandse subjecten overstappen op de handel in hennep en om die reden ook naar Thailand gaan (politie-informatie).

4.4 Import

In Nederland zijn de inbeslagnames van buitenlandse hennep door de Douane de afgelopen jaren gestegen zoals te zien is in tabel 4.2. In 2025 is er voor het eerst meer hennep in beslag genomen dan cocaïne. Dit is in de afgelopen jaren niet eerder het geval geweest en toont de enorme groei van de markt. Gezien het aantal drugs vangsten kan worden geconstateerd dat dit fenomeen niet incidenteel van aard is.

Tabel 4.2. Aantal hennepvangsten en hoeveelheden inbeslaggenomen hennep in kilogram door de Douane 2020 tot en met 2025.²⁸

	Aantal hennepvangsten	Hoeveelheden hennep (kg)
2020	-	514
2021	-	734
2022	4.380	5.489
2023	3.186	3.832
2024	7.397	14.492
2025	6.526	65.532

Bron: *Douane inbeslagname dashboard*

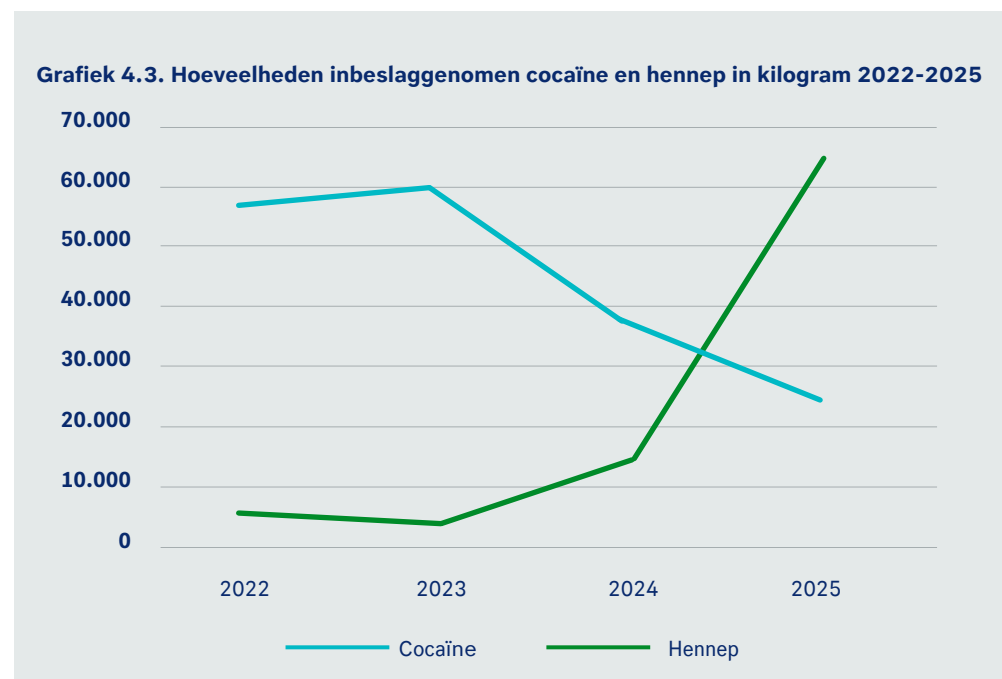
Het aantal inbeslagnames is in Nederland met name sinds 2022 toegenomen. In de zeehavens zijn aanzienlijk minder drugs vangsten gedaan dan op de luchthavens (voornamelijk Schiphol). Wel zijn de hoeveelheden vele malen groter bij vangsten in de zeehavens. De hoeveelheden die via de lucht binnen komen zijn kleiner, maar daar ligt het aantal vangsten juist weer hoger.

26 Van 2020 en 2021 is onbekend hoeveel hennepvangsten er zijn geweest. De cijfers van 2025 zijn begin 2026 verkregen van de Douane. Mogelijk kunnen hierdoor nog kleine afwijkingen zitten in vergelijking met de door hun gepubliceerde cijfers.

27 Met name in snoepvorm.

28 Van 2020 en 2021 is onbekend hoeveel hennepvangsten er zijn geweest. De cijfers van 2025 zijn begin 2026 verkregen van de Douane. Mogelijk kunnen hierdoor nog kleine afwijkingen zitten in vergelijking met de door hun gepubliceerde cijfers.

Ter vergelijking met cocaïne: in 2022 werd door de Douane 56.228 kilo cocaïne in beslag genomen, in 2023 was dat 59.141 kilo. Vervolgens was sprake van een daling in 2024 toen er 37.642 kilo cocaïne in beslag werd genomen. Deze dalende trend zette zich voort in 2025. Dat jaar werd rond de 25.000 kilo in beslag genomen. Hoewel sprake is van een daling, zijn de hoeveelheden inbeslaggenomen cocaïne nog steeds zeer hoog en Nederland is nog altijd een invoerland van cocaïne ten behoeve van de Europese markt. Grafiek 4.3 toont echter duidelijk de opmars van hennep, waarbij er in 2025 zelfs meer hennep in beslag werd genomen dan cocaïne.

Bron: Douane

Deze trend doet zich niet alleen in Nederland voor. In België wordt sinds 2023 ook steeds meer hennep in beslag genomen. Zie tabel 4.5. Hoewel in België in 2025 meer cocaïne in beslag is genomen dan hennep, is bij onze zuiderburen een vergelijkbare trend te zien: een toename van inbeslaggenomen hoeveelheden hennep en een afname van cocaïne. In 2025 is bijna 25.000 kilo hennep in beslag genomen. Hiervan werd ongeveer 19.000 kilo in containers aangetroffen. Daarnaast is er in 2025 meer dan 21.000 kilo hennep onderschept in het buitenland die was bestemd voor België. In Le Havre in Frankrijk is in november 2025 voor het eerst een container met hennep uit Canada onderschept. Het ging om een partij van ongeveer 1.800 kilo.²⁹

29 <https://x.com/PoliceNationale/status/1991098391326081109>

Tabel 4.4 Inbeslagnamecijfers hennep in België in kg

	Drugstoeristen	Containers	Postzending	Cargo	Totaal
2022	-		42		42
2023	104	367	11		482
2024	586	4.806	197	357	5.946
2025 Geregistreerd t/m 1-11-2025	1.735	18.937	399	3.556	24.627

Bron: Federale Gerechtelijke Politie België DJSOC

De hennep komt zowel via het maritieme segment (containerstroom via de zeehavens) als via het luchtsegment (luchtvracht, postpakketten en passagiers) Nederland (en België) binnen.

De cannabis die op Schiphol door de Douane en de Koninklijke Marechaussee wordt onderkend, wordt met name aangetroffen op vluchten afkomstig uit de Verenigde Staten, Canada en Thailand. Er is sprake van veel kleine zendingen in postpakketten. Maar er worden ook in toenemende mate koeriers ingezet, die de cannabis in hun bagage smokkelen. In de loop van 2024 werden bovendien steeds vaker grote hoeveelheden cannabis aangetroffen in luchtvracht. Ook deze stijgende trend zette zich voort in 2025. De hoeveelheid inbeslaggenomen cannabis is tussen 2023 en 2025 zo sterk gestegen, dat het in 2025 op Schiphol de lijst van inbeslaggenomen drugs aanvoert in termen van gewicht (l-KMar).

In de eerste jaren na de legalisering van de hennepcultuur in Canada werd import van hennep naar Europa met name in de luchtvracht onderkend (politie-informatie; KMar; Douane; I-EM). Sinds 2024 worden ook grotere partijen hennep in het maritieme segment aangetroffen. Dat jaar werden vijf containers met grote partijen hennep, afkomstig uit Canada onderschept in de haven van Rotterdam. Vergelijkbaar met Canada werd hennep vanuit de Verenigde Staten in eerste instantie vooral in de luchtstroom onderkend. In september 2025 werd voor het eerst een partij Amerikaanse hennep in een container in de haven van Rotterdam onderschept. Het ging om een partij van ongeveer 600 kilo afkomstig uit New Jersey (politie-informatie). Naast partijen die rechtstreeks naar Nederland komen (al dan niet met een andere, buitenlandse eindbestemming), kunnen partijen ook via andere landen Europa binnenkomen en dan vervolgens Nederland als eindbestemming hebben. Een voorbeeld was een partij verstuurd in luchtvracht die via Luxemburg naar Nederland ging (politie-informatie). Opmerkelijk is dat grote partijen hennep uit Thailand naar Canada worden gesmokkeld en vervolgens vanuit Canada weer naar Nederland op transport gaan. Het zou op deze manier mogelijk minder

opvallen dan wanneer de zending rechtstreeks uit Thailand zou komen (politie-informatie). De hennep gaat veelal vacuüm verpakt op transport (politie-informatie). Mogelijk ook om de geur zoveel mogelijk te maskeren en te voorkomen dat er schimmel ontstaat in de toppen (Politie, 2022).

Van de vijf grote partijen die in 2024 werden onderschept in de haven van Rotterdam, vonden twee enorme vangsten vlak na elkaar plaats: een van ongeveer 4.600 kg half februari en een van bijna 6.900 kg tien dagen later. Wat hadden deze zendingen met elkaar gemeen buiten dat ze hetzelfde bronland en bestemmingsland hadden? Ze kwamen van dezelfde verzender in Canada. Opmerkelijk aan deze vangsten was ook dat er geen deklading aan te pas kwam. De container zat vol met kartonnen dozen met daarin gesealde pakken met hennep (politie-informatie). Dat er geen deklading werd gebruikt om de hennep in te verstoppen, zegt wellicht ook iets over hoe criminele netwerken die de partijen verzenden hun pakkans inschatten. Waarschijnlijk laag, aangezien ze niet eens de moeite nemen om de hennep tussen een deklading te verstoppen.

Wanneer er wel een deklading wordt gebruikt, zien we bij de invoer uit Canada voornamelijk houtproducten (politie-informatie). Denk bijvoorbeeld aan houten pallets, vloeren of pulp, waartussen de hennep wordt verstoppt. Er is ook informatie dat hennep uit Canada wordt verwerkt in LED-panelen. Vergelijkbaar met de import van cocaïne lift niet-Europese hennep ook mee op transporten van versproducten (politie-informatie). Dit omdat vanwege de bederfelijkheid van dergelijke producten bij de invoer sprake is van een versneld controleproces (Politie, 2022). Er wordt, vergelijkbaar met de import van bijvoorbeeld cocaïne en heroïne, gewerkt met bv-naar-bv-constructies en dekladingen om legale goederenstromen te fingeren en/of mee te liften met legale goederenstromen (politie-informatie). Voor wat betreft het transport via de lucht lijkt veelvuldig gebruik te worden gemaakt van (corrupte contacten binnen) internationale logistieke diensten. Voor de luchtpostzendingen worden reguliere lijnen opgezet. Er wordt een 'ontvangstadres' geregeld en er wordt bijvoorbeeld wekelijks een pakket verzonden (politie-informatie).

De import van niet-Europese hennep nemen Nederlandse subjecten en netwerken voor eigen rekening, maar er wordt ook samengewerkt met de buitenlandse netwerken in de herkomstlanden, bijvoorbeeld op basis van een 50-50 winstverdeling. Daarnaast beschikken Nederlandse subjecten en netwerken over contacten die toegang hebben tot (corrupte contacten binnen) internationale logistieke diensten, die kunnen regelen dat de hennep meelift richting Europa (politie-informatie).

Nederlandse subjecten importeren hennep vanuit Canada naar Nederland, maar ook rechtstreeks via/naar Duitsland of België (politie-informatie).

4.5 Afzet

De afzet van hennep uit Noord-Amerika vindt zowel plaats in Nederland als het buitenland. Daarnaast zien we ook dat grote partijen in eerste instantie Nederland worden ingevoerd, maar vervolgens richting andere Europese landen (hadden moeten) gaan. Er zijn bijvoorbeeld verschillende partijen hennep in beslag genomen in de haven van Rotterdam, die een andere eindbestemming hadden dan Nederland (politie-informatie). Zo is er in 2023 een partij van

ruim 1.000 kilo hennep verstoppt in keukenkastjes in beslag genomen. Deze partij was afkomstig uit Canada en was bestemd voor Duitsland.³⁰ Ook zijn er inbeslagnames gedaan die bijvoorbeeld eindbestemming België hadden (politie-informatie).

In de tussenhandel zetten Nederlandse subjecten niet-Europese hennep af in Nederland en in Europa, waaronder Duitsland, Ierland en het Verenigd Koninkrijk (politie-informatie). De prijs voor hennep kan in de tussenhandel meer dan verdriedubbelen. Enige jaren geleden kostte de aankoop van Canadese hennep rond de 1.800,- euro per kilo en werd dezelfde kilo doorverkocht voor tot wel 6.000,- euro, maar er zijn ook bedragen tussen de 4.200,- en 4.500,- vastgesteld (politie-informatie). Tegenwoordig kost Canadese hennep tussen de 1.200,- en -1.400,- euro per kilo en wordt deze in Nederland doorverkocht voor 4.000,- tot 5.000,- euro per kilo (politie-informatie).

De Californische hennep wordt aangekocht voor ongeveer 1.500,- euro per kilo. Vervolgens wordt zij in Nederland doorverkocht tussen de 5.000,- euro en 9.000,- euro per kilo (politie-informatie).

Zo schijnt Canadese hennep bijvoorbeeld sterker te zijn dan wat er verder beschikbaar is in de handel in Nederland (politie-informatie). Hetzelfde geldt voor hennep uit Californië (DEA, 2025). In de detailhandel wordt de niet-Europese hennep via straathandelaren – die ook allerlei andere (hard)drugs aanbieden – aan de gebruikers verkocht. Ook wordt Californische en Canadese hennep soms afgezet richting Nederlandse coffeeshops, waar deze vervolgens aan consumenten wordt verkocht (Vermeulen et al., 2024; politie-informatie).

³⁰ <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2023/08/30/ruim-1000-kilo-marihuana-tussen-lading-canadese-keukenkastjes>

5

Betrokken subjecten en criminele relaties

5.1 Inleiding

Nederlandse drugsnetwerken zijn vaak polydrugsnetwerken, zowel als het gaat om de import als om de doorvoer en/of export van drugs. Nederlandse criminele subjecten en netwerken kunnen zich bijvoorbeeld zowel bezighouden met de import van en handel in cocaïne uit Zuid-Amerika als de import van en handel in heroïne uit Afghanistan. Of zij zijn bijvoorbeeld zowel betrokken bij de productie van synthetische drugs in Nederland als de doorvoer van allerlei soorten drugs naar het buitenland (Politie, 2022; Vermeulen et al, 2024).

De achterliggende criminele bedrijfsprocessen zijn daarbij grotendeels hetzelfde: het crime script niet-Europese hennep zoals in het vorige hoofdstuk beschreven, komt dan ook overeen met het criminele proces van de smokkel van andere, niet-Europese drugs, zoals bijvoorbeeld de import van en handel in cocaïne. De criminele subjecten en netwerken betrokken bij de import van hennep - zowel bij de import via containershipping als de import via bijvoorbeeld luchtvracht - dienen te beschikken over dezelfde kennis, kunde en (corrupte) contacten, en toegang te hebben tot dezelfde logistieke ketens als bij de import van cocaïne. Er kan worden verondersteld dat de bij de handel in niet-Europese hennep betrokken subjecten het product weliswaar hebben gewijzigd - of hun 'assortiment' hebben uitgebreid - maar dat zij daarbij gebruikmaken van dezelfde kennis, kunde en contacten die zij ook voor hun andere drugsgerelateerde criminele activiteiten gebruiken. In dit hoofdstuk onderzoeken we of deze veronderstelling klopt.

5.2 Nederlandse criminele subjecten

Op basis van alle handhavingsregistraties in de Nederlandse politiesystemen in relatie tot hennep teelt en handel in het algemeen zien we dat het overgrote gedeelte van de betrokken verdachten de Nederlandse nationaliteit heeft (BVH). Het gaat om meer dan driekwart van de verdachten. Het kan zijn dat deze subjecten naast de Nederlandse nationaliteit ook een andere nationaliteit hebben.

Voor wat betreft niet-Europese hennep geldt dat Nederlandse subjecten betrokken kunnen zijn bij verschillende fasen van het crime script niet-Europese hennep. Soms zijn zij mede-eigenaar van Amerikaanse bedrijven die legaal hennep telen en verkopen (politie-informatie). Zoals in hoofdstuk 4 beschreven, biedt de teelt in Noord-Amerika Nederlandse subjecten de mogelijkheid om legaal te investeren - al dan niet om geld wit te wassen - en heeft het investeren in de legale teelt soms tot doel om deze 'legale' hennep uiteindelijk op grote schaal te kunnen gaan verhandelen naar en in Europa.

Ook in Thailand zijn Nederlandse subjecten soms betrokken bij de illegale teelt (politie-informatie). Betrokkenheid van Nederlandse subjecten lijkt zich echter vooral voor te doen in relatie tot de import van en handel in niet-Europese hennep (politie-informatie). Uit politie-informatie blijkt bijvoorbeeld dat (voormalige) hennep telers uit Brabant zich tegenwoordig (ook) bezighouden met de import van hennep uit Canada en de Verenigde Staten. Nederlandse subjecten die betrokken zijn bij de invoer van en handel in niet-Europese hennep uit Noord-Amerika en Thailand, blijken veelal polydrugshandelaren. Zij zijn actief binnen andere criminele (drugs)markten (politie-informatie). Vaak zijn zij al langer actief en bijvoorbeeld betrokken bij de import van cocaïne, de blokkenhandel (cocaïne tussenhandel) en/of synthetische drugsproductie. Daarnaast handelen zij in hennep van Europese bodem, bijvoorbeeld uit Spanje (politie-informatie). Ook is er veel overlap met de synthetische drugsmarkt en de wapenhandel (politie-informatie). Uit de bestudeerde data lijkt geen directe link te zijn met de heroïne markt, hoewel Nederlandse subjecten die zakendoen in Thailand, soms wel heroïne uit dat land verhandelen (politie-informatie).

5.3 Buitenlandse criminele subjecten

In de Verenigde Staten zijn volgens de DEA (Drug Enforcement Administration) criminele organisaties met een Chinese achtergrond, met een andere Aziatische achtergrond of met een Mexicaanse achtergrond actief in de illegale hennep handel (DEA, 2025). De Californische opsporingsautoriteiten geven aan dat de illegale hennep teelt in Californië vrijwel geheel wordt gedomineerd door personen met de Chinese achtergrond (DEA, 2025).³¹ Het vermoeden bestaat dat deze groep de teelt gebruikt voor witwaspraktijken, maar er worden ook steeds meer linken gezien met mensensmokkel vanuit China naar de Verenigde Staten. In sommige gevallen eindigen deze mensen in Amerikaanse hennepkwekerijen, waar ze worden uitgebuit (DEA, 2025).

Vergelijkbaar met de Verenigde Staten maken criminele netwerken in Canada misbruik van personen die illegaal in Canada verblijven. Zij moeten in veel gevallen onder zeer slechte omstandigheden werken en zijn het slachtoffer van uitbuiting (Tops, 2025). Ook de Canadese autoriteiten constateren dat de netwerken die bij de hennep teelt en handel in Canada betrokken zijn, vaak onder leiding staan van personen met een Chinese achtergrond (Tops, 2025). Uit politie-informatie blijkt dat in Canada een groep met een Chinese achtergrond zich bezighoudt met de export van hennep naar Nederland. Enkele Nederlanders met een Chinese achtergrond zijn actief in onder meer de handel van ketamine en grondstoffen van synthetische drugsproductie naar Canada (politie-informatie). Onduidelijk is of zij ook betrokken zijn bij de import van hennep uit Canada, maar mogelijk is wel sprake van (criminele) relaties. Ook andere groepen zijn betrokken bij de Canadese hennepmarkt. Nederlandse subjecten nemen in Canada onder meer hennep af van mensen met een Vietnamese achtergrond en subjecten met een Albanese achtergrond zijn betrokken bij de export uit Canada naar Nederland (politie-informatie).

In Canada constateren opsporingsautoriteiten dat reeds gevestigde criminele (drugs) netwerken hun criminele activiteiten hebben uitgebreid met de handel in illegale hennep (I-EM). De criminele netwerken in Canada zijn, net zoals in Nederland, niet alleen bezig met de cannabismarkt. De inkomsten worden gebruikt voor de handel in andere typen drugs, maar ook de handel in vuurwapens (I-EM). De kiloprijzen van cocaïne zijn de afgelopen paar jaar in Canada behoorlijk gedaald (I-EM). Analyse van de Canadese autoriteiten laat zien dat terwijl de prijs van cocaïne in Canada daalde, de hoeveelheden inbeslaggenomen cannabis toenamen. De Canadese autoriteiten veronderstellen dat de export van hennep vanuit Canada een veel groter rendement kent dan de import van cocaïne naar het land (I-EM). Het vermoeden bestaat dan ook, dat middelgrote Canadese cocaïnehandelaren hun handel hebben uitgebreid met de export van hennep (I-EM; politie-informatie).

5.4 Criminele handelsrelaties en -stromen

De criminele relaties tussen Nederland en de niet-Europese landen waaruit hennep wordt ingevoerd, komen niet uit de lucht vallen en houden lang niet altijd verband met mogelijke etnische relaties zoals hierboven beschreven. Deze hangen veelal samen met al langer bestaande drugsstromen afkomstig uit deze landen, omdat deze landen als transitland fungeren en/of omdat sprake is van wederkerigheid. Nederlandse subjecten handelen in drugs afkomstig uit verschillende landen in Azië,

³¹ Zie ook: www.npr.org/2025/02/05/nx-s1-5173866/cannabis-market-illegal-weed-consumers; <https://www.propublica.org/article/chinese-organized-crime-us-marijuana-market>

waaronder Thailand. Zo handelen zij in ketamine, methamfetamine en heroïne afkomstig uit Thailand. Deze drugs gaan niet alleen richting Europa, maar ook naar Noord-Amerika en Australië (politie-informatie). De handel van ketamine uit Azië via Nederland en/of door Nederlandse netwerken naar Noord-Amerika vindt al langere tijd plaats. De handel van ketamine naar Noord-Amerika gaat daarbij rechtstreeks vanuit Azië of wordt via Nederland georganiseerd (politie-informatie).

Relaties kunnen jaren teruggaan, bijvoorbeeld uit de tijd dat hasj door Nederlandse subjecten naar Canada werd ingevoerd (politie-informatie). Canada wordt door Nederlandse netwerken en subjecten soms als transitland gebruikt bij de invoer van cocaïne uit Zuid-Amerika naar Europa. Dit omdat het risico op ontdekking dan kleiner wordt geschat (politie-informatie).

Daarnaast zijn Nederlandse subjecten en netwerken soms betrokken bij de import van cocaïne naar Canada. Daarvoor werken zij samen met lokale criminele contacten, die de import via bijvoorbeeld luchthavens mogelijk maken. Canadese netwerken en subjecten nemen vervolgens de cocaïne af van de Nederlandse importeurs (politie-informatie). Naast cocaïne voeren Nederlandse subjecten ook mdma, methamfetamine en soms heroïne in naar Canada. Specifiek voor heroïne lijkt Canada voor Nederlandse subjecten een relevante afzetmarkt. Overigens worden soms ook grondstoffen voor synthetische drugsproductie naar Canada uitgevoerd (politie-informatie).

Canadese netwerken en subjecten boren soms bewust hun Nederlandse contacten aan. Nederlanders worden gevraagd om in de (legale) hennepcultuur te investeren of bestaande ketamine contacten worden gevraagd of ze geïnteresseerd zijn om Canadese hennep aan te kopen (politie-informatie). Er kan daarbij sprake zijn van ruilhandel. Dan wordt in Canada hennep afgenomen en leveren Nederlandse subjecten ketamine aan. Overigens wordt Canadese hennep ook 'geruild' tegen synthetische drugs (politie-informatie). Nederlandse netwerken en subjecten lijken goed in verbinding te staan met hun criminele partners in Noord-Amerika. Nederlandse subjecten kunnen soms zelfs betrokken zijn bij de drugshandel tussen Canada en de Verenigde Staten (politie-informatie).

5.5 Geweld

De cannabismarkt kan ook een gewelddadige markt zijn (Politie, 2022). Europol geeft aan dat veel van het door lidstaten aan hen gerapporteerde geweld gelinkt is aan de cannabishandel. De cannabismarkt betreft een wereldwijde, lucratieve markt, waar zeer diverse criminele netwerken op actief zijn. Dat maakt het een dynamische markt, waar onderlinge competitie volgens Europol tot geweld kan leiden (Europol, 2025). Ook ontstaan conflicten over zaken die misgaan, of ontstaan conflicten binnen een groep als een partij kwijtraakt of als deze wordt geript (Vermeulen et al., 2024). Binnen de cannabismarkt is rippen op zichzelf ook een businessmodel. Het betreft groepen die zich alleen bezighouden met het rippen van bijvoorbeeld hennepoogsten (Politie, 2022).

In januari 2025 zijn er 23 aanhoudingen geweest rondom een diefstal van ongeveer 300 kilo hennep in Keulen.³² Hierbij waren ook Nederlandse criminelen betrokken die werden ingehuurd om geweld te plegen in Duitsland. Het ging om een reeks ontploffingen, ontvoeringen en mishandelingen in de deelstaat Noordrijn-Westfalen. Dit toont aan dat hoewel in de wetgeving onderscheid wordt gemaakt tussen *soft* en *harddrugs*, de business achter deze zogenoemde *softdrugs* zeker niet 'soft' hoeft te zijn.

³² <https://nos.nl/artikel/2552946-23-arrestaties-om-geweld-nederlandse-criminelen-in-duitsland>

6

Conclusie

In een aantal landen zijn de hennepcultuur en het gebruik van cannabis voor recreatieve doeleinden gelegaliseerd. Hoewel deze regulering er vooral op is gericht om teelt en gebruik te decriminaliseren, kent legalisering ook criminogene neveneffecten, zowel in de landen waar teelt en consumptie zijn gereguleerd als daarbuiten. In staten van de Verenigde Staten, in Canada en in Thailand waar teelt en consumptie zijn gelegaliseerd, heeft het geleid tot illegale overproductie uit legale, vergunde teelt. Ook is illegale productie na regulering niet verdwenen. De hennep afkomstig uit illegale (over)productie kan hoge THC-gehalten bevatten en er kan sprake zijn van het gebruik van illegale pesticiden bij de teelt ervan. Dit brengt mogelijke gezondheidsrisico's voor consumenten met zich mee.

Illegale teelt leidt vervolgens tot illegale handel, en Europa blijkt een interessante en lucratieve afzetmarkt. Mede door de concurrentie van deze niet-Europese hennep is hennep van Nederlandse bodem in Europa ook minder populair geworden. De niet-Europese hennep kan door de overproductie ook voor relatief lage prijzen worden aangekocht. De illegale import van hennep kent dankzij de lage aankooprijzen en de hoge THC-gehalten een interessant verdienmodel en lijkt zelfs te concurreren met het verdienmodel van de cocaïnemarkt.

Nederlandse criminele subjecten en netwerken spelen – de grote Europese afzetmarkt voor cannabis kennende – hierop in. Het criminele bedrijfsproces van niet-Europese hennep biedt Nederlandse subjecten daarbij de mogelijkheid om mee te liften op een in eerste instantie legale business. Sommigen zijn ingestapt in de legale teelt buiten Europa, al dan niet om geld wit te wassen of deze hennep uiteindelijk op grote schaal illegaal te kunnen gaan verhandelen naar en in Europa.

Betrokkenheid van Nederlandse subjecten lijkt zich echter vooral voor te doen in relatie tot de import van en handel in niet-Europese hennep. Nederlandse subjecten kopen niet-Europese hennep voor relatief lage prijzen aan en importeren deze in soms zeer grote hoeveelheden naar Europa. Gezien de vele vangsten de afgelopen jaren kan worden geconstateerd dat dit fenomeen niet incidenteel van aard is.

Nederlandse subjecten zijn ook betrokken in de tussenhandel (doorvoer) van niet-Europese hennep in Europa. In de tussenhandel kan de prijs voor niet-Europese hennep meer dan verdriedubbelen. In de detailhandel wordt tot slot de niet-Europese hennep via straathandelaren – die ook allerlei andere (hard)drugs aanbieden – aan de gebruikers verkocht. In Nederland wordt daarnaast de illegale Californische en Canadese hennep soms in coffeeshops verkocht.

In Nederland wordt op basis van de Opiumwet onderscheid gemaakt tussen de markten van softdrugs en harddrugs. Cannabisgerelateerde delicten kennen binnen de strafrechtketen minder prioriteit en de gezondheidsrisico's ten aanzien van het gebruik van cannabis worden minder groot geacht dan bij het gebruik van harddrugs.

Criminelen maken geen onderscheid tussen soft- en harddrugs, en de betrokkenheid van Nederlandse criminele subjecten en netwerken bij de import van en handel in niet-Europese hennep reikt verder dan dat. Zij zijn veelal polydrugshandelaren die al langer actief zijn op de drugsmarkt en die naast niet-Europese hennep handelen in onder meer Europese hennep, maar ook in harddrugs als synthetische drugs en cocaïne – inclusief de import. Er is dan ook geen sprake van een bepaald specialisme. Het gaat om winstgevende handel met een relatief lage pakkans en strafmaat. Nederlandse (polydrugs)handelaren hebben dit gat in de markt gezien en zijn daarin gestapt.

Zij werken samen met buitenlandse criminele subjecten en netwerken. Het gaat om georganiseerde drugscriminaliteit waarin conflicten, net als binnen de handel in harddrugs, tot geweld kunnen leiden. Het betreft dan ook geen softe business.

Bronnen

Literatuur

Belackova V. & B. Petruzela, J. Cihak, J. Michailidu, V. Mravcik (2025). Getting “The whole picture”: A review of international research on the outcomes of regulated cannabis supply. *International Journal of Drug Policy*, 142, <http://dx.doi.org/10.1016/j.drugpo.2025.104796>

Boerman, F., M. Grapendaal, F. Nieuwenhuis & E. Stoffers (2017). *Nationaal dreigingsbeeld 2017. Georganiseerde criminaliteit*. Driebergen: Landelijke Eenheid, Dienst Landelijke Informatieorganisatie.

Bouchard, M. & N. Zakimi, B. Gomis (2025). Cannabis Legalization and its Effects on Organized Crime: Lessons and Research Recommendations from Canada. *Sociological Inquiry*, Vol. 95, No. 2, May 2025, 394–414, DOI: 10.1111/soin.12619

Cornish, D. (1994). The procedural analysis of offending and its relevance for situational prevention. *Crime prevention studies*, (3), 151-196.

DEA (2025). *Drug Enforcement Administration. National Drug Threat Assessment 2025*. Ontleend aan: <https://www.dea.gov/sites/default/files/2025-07/2025NationalDrugThreatAssessment.pdf>

ERA Economics, *California Cannabis Market Outlook 2024 report* (2025). Ontleend aan: <http://cdn.cannabis.ca.gov/wp-content/uploads/sites/2/2025/03/California-Cannabis-Market-Outlook-FNL.pdf>

Europol (2025). *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment - The changing DNA of serious and organised crime*. Publications Office of the European Union, Luxembourg.

EUDA (2025). European Union Drugs Agency. *European drug report 2025*. Ontleend aan: https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2025/cannabis_en

NDM (2024). *Nationale Drug Monitor*. Kerncijfertabel Gezondheidsenquête en Leefstijlmonitor - Nationale Drug Monitor. Trimbos-instituut & WODC. Ontleend aan: <https://www.nationaledrugmonitor.nl/kerncijfertabel-gezondheidsenquête/>.

Politie (2022). *De narcostand van Nederland. Fenomeenbeeld drugs 2021*. Dienst Landelijke Informatieorganisatie.

Tops, P. (2025). Cannabislegalisering in Canada. Lessen voor Nederland 6 jaar later. *Het Tijdschrift voor de Politie*. Nummer 3.

UNODC (2025). United Nations Office on Drugs and Crime. *World Drug Report 2025*. Ontleend aan: <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/world-drug-report-2025.html>

Vermeulen, I.J., Van Mantgem, J., Chessa, T., & Jansen, P. (2024). *Georganiseerde drugsriminaliteit in beeld: Fenomeenbeeld drugs 2024*. Politie, Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies & Eenheid Landelijke Expertise en Operaties.

Interviews

Interview	Functie	Organisatie	Datum
I-KMar	Senior analist	Koninklijke Marechaussee, Afdeling	17 november 2025
I-DH	Operationeel Expert GGP	Eenheid Den Haag, District Westland-Delft, Basisteam Westland	18 november 2025
I-EM	Verschillende vertegenwoordigers van de volgende organisaties: <ul style="list-style-type: none"> Royal Canadian Mounted Police (Canada) California Police (Verenigde Staten) United States Customs and Border Protection (Verenigde Staten) National Crime Agency (Verenigd Koninkrijk) Border Force (Verenigd Koninkrijk) Bundeskriminalamt (Duitsland) Zoll (Duitsland) Carabinieri (Italië) Federale Gerechtelijke Politie (België) Douane (Frankrijk) Guardia Civil (Spanje) Policja (Polen) Politie (Nederland) Europol European Union Drug Agency 	Verdiepende sessie in het kader van project EMERALD. Dit is een internationaal samenwerkingsverband met betrekking tot de aanpak van georganiseerde hennepcultuur en handel.	24-25 september 2025

Colofon

Uitgave:

Eenheid Landelijke Expertise en Operaties (LX)
Postbus 100
3970 AC Driebergen

Zoetermeer, 2026

Rubricering: niet vertrouwelijk

Vormgeving:

Claudia Drübe, LX

Wijze van verwijzen:

Chessa, T., Van Mantgem, J. & Vermeulen, I.J. (2026). *Het gras is groener aan de overkant: de grootschalige illegale import van en handel in niet-Europese hennep*. Politie, Eenheid Landelijke Expertise en Operaties.

© 2026 Politie, all rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de politie.

